

Magyar tervezők regionális terve az algériai Skikdában

Társadalmi-gazdasági háttér, felépítés és helyzetértékelés

A Városépítési Tudományos Tervező Intézet tervezőcsoportja a TESCO Iroda közvetítésével ún. prestation szerződés keretében közel hároméves tervező munkát folytatott Algéria Skikdai wilajájában (megyében). E munkák között volt a fogadó wilaya regionális tervének elkészítése. Az alábbiakban a regionális tervezés szakmai tapasztalatait ismertetjük.*

1. Társadalmi-gazdasági háttér

A Magyarország területének 25-szöröse kiterjedő Algéria 1982-ben ünnepelte függetlenné válásának 20. évfordulóját. Az ország nagy utat tett meg az elmúlt 20 év alatt. Mai arculata erősen különbözik attól, amelyet akkor mutatott, amikor győztesen megvívta függetlenségi harciát. Az akkori 10 millió lakosú Algéria zömében falusi társadalom volt, az egy főre eső éves jövedelem nem haladta meg a 2000 frankot, míg jelenleg 11 000 frank fölött van; és a lakosság elérte a 20 millió főt. Az országban óriási méretű volt az analfabétizmus, az iskoláskorú gyermekek 10%-a sem járt iskolába. Ennek a társadalomnak nem voltak sem műszaki, sem adminisztratív káderei.

1. ábra

Az ország nagy városai Alger és Orán, falvai, nagy uradalmi a francia telepések számára épültek. Az intenzív szőlőművelés és a mezőgazdaság korszerűsítése jelentős mértékben az algériai születésű franciák révén valósult meg Párizs pénzügyi segítségével. Az iparfejlesztés sem volt jelentős. Az ipar nem konkurálhatott a franciaországi iparral és a felfedezett kőolajmezők kizárólag az európaiaknak hajtottak hasznot. Kétségtelen, hogy a franciák értékes infrastruktúrát hagytak hátra, de például az utakat — kivéve azokat, amelyek a partmenti városokat kötötték egymással horizontálisan össze — vertikális tengelyek mellett telepítették és azokhoz a kikötőkhöz vezették, amelyeket azért építettek vagy rendeztek be, hogy az Algériában megtermelt javakat Franciaország felé elindíthassák. Az úthálózatot csak a függetlenség után fogták fel rendszerként, melynek rendeltetése az ország egész te-

rületének ellátása, a 31 wilayazsék hely egymással való összeköttetése.

Az elmúlt 20 év alatt az ország valamennyi struktúrája dinamikus fejlődésen ment keresztül. Egy hármast — ipari, agrár és kulturális — forradalom zajlott és zajlik ma is az országban. A külföldi érdekeltségek államosításával megerősödött az ország politikai függetlensége, s megtörtént az ország gazdasági feléledéséhez szükséges alapok lefejtetése.

Az ipar és ezen belül a nehézipar prioritásának egyében megindult egy jelentős iparfejlesztés, amit egy ipari (egyben általános) centralizáció követett. Mintegy 50 nagyvállalat létesült, amiket egészen a legutóbbi időkig az ország gazdasági gerincének tekinthetünk. Az iparosítás bázisát az olajjévedelmek képezték. Nagy új ipari centrumok alakultak ki Alger mellett Annaba, Skikda, Arzew stb. (mind kikötőváros).

A mezőgazdaság fejlődése elmaradt a kívánatos szinttől. Az ország művelésre alkalmas területeinek volumene viszonylag szűkös (a terület 90%-a természetlen sivatag). Annak ellenére, hogy a mezőgazdaság jól gépesített, az egyéb feltételek hiánya miatt a termésátlagok nem alakultak megfelelően. A mezőgazdasági reformok főleg az első időszakban nem eredményezték a termelés és a hatékonyság emelkedését. Az elsődleges cél a parasztság (fellah) elmaradott életmódjának felszámolása volt.

Néhány nagyszabású vállalkozás kívánta szolgálni a mezőgazdaság fejlődését, így az „agrárforradalom ezer faluja”, amely nagymértékben megváltoztatta volna Algéria településhálózatának arculatát, és a tanyás térségek népességét (amely az összes népesség közel fele volt a második népszámlálás idején) e települések felé irányította volna. A „zöld gát” a 20 év alatt ültetendő hatalmas erdősáv, melynek feladata a sivatag térhódításának megakadályozása. Az elmúlt időszakban Algéria hatalmas erőfeszítéseket tett az analfabétizmus felszámolására, valamint a szakmai képzésre.

A fejlődés nem volt ellentmondásokról mentes. Algériának azonban volt ereje ahhoz, hogy 1979-től folyamatosan felülbírálja saját választásait, s korrigálja a hibákat.

A problémák a következőkben foglalhatók össze:

a) Algéria népessége a demográfiai robbanás állapotában van. A népesség 20 év alatt megduplázódott, s várható, hogy az ezredfordulóig ismét megduplázódik. Az évi népességnövekedés 3,3%. A népesség igen fiatal. A lakosság 65%-a ma 25 évesnél fiatalabb. Mivel az életkörülmények sokkal kedvezőbbek a városokban mint a mezőgazdasági területeken, a fiatalok a városok felé áramlanak, ahol munkaalkalmat keresnek, s sokszor nem találják.

b) A mezőgazdaság nem fejlődött megfelelően. Az elvándorlás következtében ma már helyenként munkaerőhiánnyal küzd. A földeken dolgozó parasztság elöregedett (50 év körüli), és nem képes adaptálni az új agrotechnikát. Ezek mellett a feltételek mellett nehezen teljesít-

hető az a célkitűzés, amely szerint az országnak mezőgazdaságból önellátónak kell lennie. Az egyre növekvő népesség élelmiszerigénye és a nem megfelelő mezőgazdasági terméseredmények egyre fokozódó élelmiszerhiányt eredményeznek, melyet egyre növekedő arányban az olaj és a földgázexportból származó bevételekből fedez az ország.

c) Mindez kedvezőtlenül hat a beruházásokra, amelyeket szintén ebből a bevételből kell fedezni. Beruházásokra, elsősorban munkahelyteremtő beruházásokra azonban az aktív népesség állandó erőteljes növekedése miatt kiáltó szükség van. Az iparosítás elmúlt időszakában az ország által megvásárolt fejlett technika nem minden esetben váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Egyrészt ez a technika nem igényel nagy számú munkaerőt, másrészt e technológiák átvétele a vártnál bonyolultabb feladatnak bizonyult. Az így felszerelt gépek egy része csak 30—50%-os kapacitással működik, s áttételesen ez is csökkenti az új beruházások indításának lehetőségét.

d) Az erős iparosítás mellett kissé hátrébe szorultak a lakossági életkörülmények javítását célzó beruházások. A komplex vízgazdálkodás létesítményei és ezek kapacitása elmarad a lakossági (és termelési) igények mögött. Megoldatlan a települések vízellátása és csatornázása (sok esetben a nagyobb városoké is), a szociális infrastruktúra létesítményei folyamatos és erőteljes fejlesztést igényelnek.

e) Algéria falusi társadalmának struktúrája átalakulóban van. Ma már a városi lakosság aránya 45%.

f) A fejlődés térbelisége is jelentős elentmondásokat hordoz magában. A franciáktól örökölt térbeli struktúra elentmondásai tovább erősödtek. A jó fejlesztési adottságokkal rendelkező tengerparti sáv tovább erősödött. Így e sáv és a középső sáv az ún. „Haut Plateau” között minden erőfeszítés ellenére nőtték a különbségek, mind a beruházások volumenét, mind a foglalkoztatási lehetőségeket illetően. (A Szahara adottságainak megfelelően fejlődött.) Ennek következtében egy kettős vándorlás alakult ki a tengerparti városok irányába: egyrészt saját mezőgazdasági körzetükből, másrészt a „Haut Plateau”-ról.

Ebben a favorizált tengerparti sávban helyezkedik el a Skikdai wilaya is (1. ábra). Skikda Kelet-Algéria jelentős tengerkikötője, a város lakossága meghaladja a 100 ezer főt, míg a wilaya kerekén félmillió, így területében is (Magyarország 1/20 része) lakosságának számában is egy átlagos magyar megyéhez hasonlítható. Jelentős eltérést mutat azonban a lakosság összetétele: a magas népszaporulat következtében az átlagos család 8 tagú.

Skikda fejlődése a 70-es években gyorsult fel a sivatagi olajlelőhelyektől idáig kiépített olaj- és gázvezeték hatására. A kikötő forgalmának döntő részaránya lett az olajszármazékok exportja és a város ipari zónájában magas automatizáltságú olajfinomító, gázcseppfolyósító, illetve -feldolgozó kiépítése kezdődött meg. Ez a fejlesztés azonban megtorpant, a már kiépült üzemek is félig kihasznált kapacitással dolgoznak.

A wilayát az 1974. évi közigazgatási módosítás során hozták létre és 5 daira (járás) ezen belül összesen 22 közigazgatási székhellyel rendelkező települést alkotja.

2. A regionális terv készítésének körülményei és céljai

1980. elején kezdett hozzá Algériában a VÁTI prestation csoportja az algériai CNERU (ex CADAT) keretei között a Skikdai wilaya (megye) megbízásából wilaya területfejlesztési koncepciójának és rendezési tervének készítéséhez.

A CNERU keretei között e munka indításával egyidőben másik négy regionális terv indítását, illetve folytatását határozták el a CNERU cég különböző regionális szervezeteiben, melyek különböző országok (Algéria, Csehszlovákia, NSZK, Olaszország) tervezőiből alkotott team-ek (a három utóbbi esetben algériai kollegák aktív közreműködésével) feladatát képezték. A négy munka különböző nehézségek miatt, egy kivételével, nem volt eredményes. Az annabai CNERU keretei között működő team algériai és nyugatnémet kollegák együttműködésének eredményeként elkészítette az annabai wilaya regionális tervének I. és II. fázisát, s e munka III. fázisának elkészítése távozásunk idején folyamatban volt.

A regionális tervezésnek voltak már előzményei Algériában. Ezek közül kiemelkedik a francia E.U.R.O.P.E. Expansion cég által készített két regionális terv, az egyik négy nyugatalgériai wilayára, Oran és környékén, a másik éppen a skikdai wilayára készült. Az első komplex regionális tervet, amely megpróbálta előállítani a társadalmi-gazdasági alapoknak egy jövőre vetített (1990-re és 2000-re) képét, egy területfejlesztési koncepciót és ennek területrendezési vetületét igen sok szakmai nehézség után ez a magyar team tette le Algériában.

A regionális terv a skikdai wilaya megbízásából készült, a területi politika eszközeként. Feladatának tekintettük az egyéb — pénzügyi-gazdasági — tervek figyelembevételével az általános fejlesztési célkitűzések elérését a területgazdálkodás oldaláról elősegíteni. Így, ha módunk volt rá, a meglévő gazdasági elképzeléseket (mezőgazdaság, ipar fejlesztése, infrastruktúrára vonatkozó elképzelések) alapul vettük és véleményeztük abból a szempontból, hogy elősegítik-e a jövőbeli kiegyensúlyozott fejlődést. A legtöbb területen azonban, ilyen tervek hiányában javaslatot kellett tenni a fejlődést elősegítő irányokra is. De nemcsak a fejlesztésre vonatkozó adatok beszerzése okozott nehézséget, hanem sok esetben a jelenlegi helyzet vizsgálata is.

A szocialista Algéria jelentős erőfeszítéseket tesz egy pontos statisztikai információbázis kialakítására, amely a tudományos tervezés alapját képezheti. A francia gyarmati rendszer felszámolása óta 1966-ban és 1977-ben tartottak népszámlálásokat, melyek elsősorban demográfiai vonatkozásban már lehetővé tették dinamikus elemzéseket is, települési székhely bontásban.

A népszámlálási adatok a demográfiai adatokon (természetes szaporulat, vándorlás) kívül egyéb információkat is szolgáltatottak volna a tervezéshez, családnagyság, háztartás, lakásadatok) ezek azonban tervezői munkánkhoz csak wilayakénti aggregált formában álltak rendelkezésünkre. Mivel 1974-ben a közigazgatási rendszer jelentős átszervezésre került, ezek az adatok dinamikájukban csak nehezen voltak értékelhetők, s nem adtak kellő segítséget az alsó fokú közigazgatási egységek szintjén történő értékeléshez sem.

A többi szakág vonatkozásában a kérdőíves adatgyűjtés volt az információk legfőbb forrása (a tervező kollektíva a vizsgálatához 55 különböző fajta kérdőívet dolgozott ki). E kérdőívek szétküldése és összegyűjtése rendkívül nehéz feladatot jelentett. Személyes megkeresések ellenére a kiküldött kérdőíveknek csak kisebbik hányada került vissza a tervezőkhöz. Jelentős tervezési adatok birtokába jutottak a tervezők a wilaya szakigazgatási szerveivel és nagyobb termelő (és nem termelő) szervezeteivel folytatott személyes interjúk során is. A népesség 2000-re történő előrebecslésénél a Tervezési Minisztérium által kidolgozott távlati (országos) népességszámokra (nemenként, korcsoportonként) és foglalkoztatottsági számokra (nemenként) támaszkodott a tervező team.

A tervezés színvonalát jelentős mértékben emelhetné volna, ha a tervező kollektíva, a konkrét fejlesztési döntésekről, a központi döntésekről megfelelő információkkal rendelkezett volna. Ezek hiányában, az előzőkön túl, elsősorban a Charte Nationale-ban rögzített célkitűzésekre, a pártvezetés irányelveire, valamint a wilaya területére már elkészült műszaki és gazdasági tervek felhasználható részleteire támaszkodott a tervezés. Mindezeket azonban a fejlesztési célkitűzések kialakítása során összhangba kellett hozni és ki kellett egészíteni.

Maga a rendezési koncepció a fentiekkel összhangban a kialakított fejlesztés irányait vette alapul és azt ütköztette a területi vizsgálat során szerzett információkkal. Így érvényre juttatta az együtt dolgozó területek (régiók, tengelyek) fejlesztésének sajátosságait, illetve javaslatot tett a települések közötti együttműködés rendjére és hierarchiájára. Így a regionális terv célja végül is a gazdasági fejlesztés területi terveit hosszú távon biztosító, nagy léptékű

településhálózati és infrastrukturális összefüggések megteremtése és dokumentálása, illetve a területen való elhelyezhetőség, valamint az időbeli ütemeztettség igazolása volt.

3. A regionális terv felépítése

A regionális terv felépítését a 2. sémavázlat mutatja. Mind a vizsgálat, mind a koncepciókészítés a szakági tervezők összehangolt munkája volt, ahol időről időre közös, szintézis jellegű fejezetek összegezték a legfontosabb és a területrendezés szempontjából alapvető mondanivalót.

Az első ilyen összegezés a „jelenlegi területfelhasználás”^(B), bár a vizsgálati dokumentáció részét képezte, egyben a koncepció (II. dokumentáció) kiindulása volt.

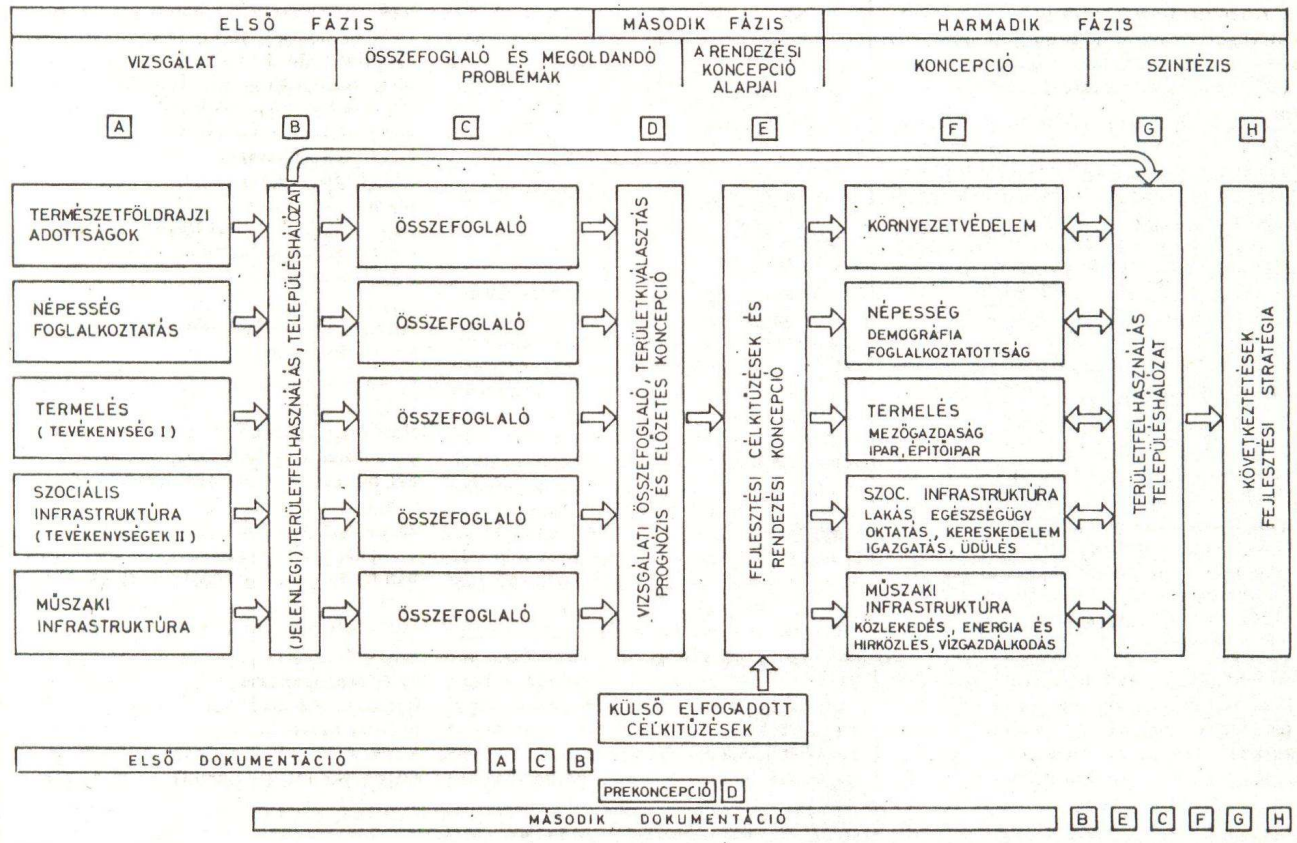
A vizsgálat tanulságai, és az országos célkitűzések alapján ugyancsak közös tervező munkával alakultak ki a fejlesztési célkitűzések és a területrendezési koncepció^(E). A koncepció szakági fejezetei az összefüggéseket egyrészt részletesebben kidolgozták, másrészt pedig műszakilag alátámasztották^(F).

E fejezetek koordinálásával készült a jövőbeli Területfelhasználás, illetve a Településhálózat^(G) koncepciója. Végül összefoglaló jelleggel a Fejlesztési stratégia^(H) fejezet igazolta, hogy a kialakított hosszú távú műszaki keretek (településhálózat és infrastruktúra) a koncepcióban megfogalmazott gazdasági fejlesztés ütemezett elérését segítik elő.

Jelen ismertetésben kizárólag ezen átfogó fejezetek lerövidített bemutatására szorítkozunk, így a vizsgálati összefoglaló értékelése, a fejlesztési célkitűzések, a rendezési koncepció, valamint a településhálózatot és a koncepció szintézisét verbálisan összegező fejlesztési stratégia bemutatására.

A regionális terv léptéke 1 : 100 000 volt; ilyen mélységben készült a terület-

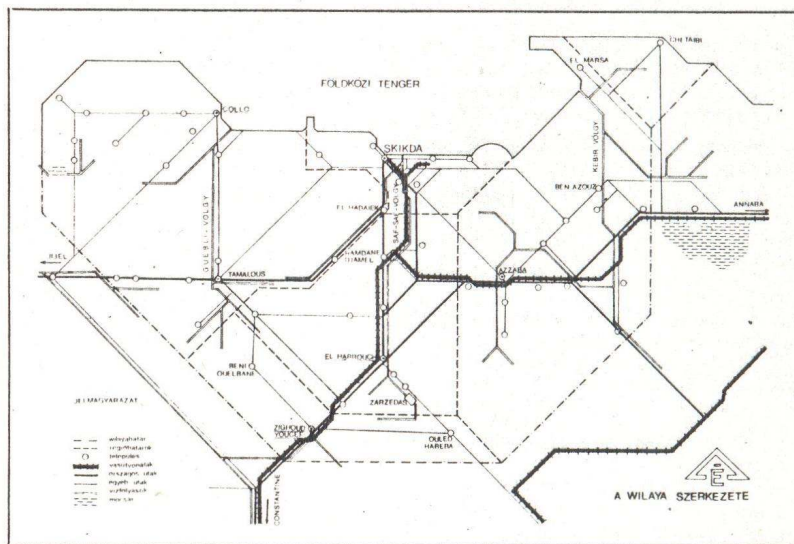
2. ábra

felhasználás szintézise. Ennél nagyobb részletezésű anyagok is készültek, de az ilyen alátámasztó dokumentumok (pl. egy javasolt megoldás elhelyezhetőségét városzerkezeti léptékben igazoló 1 : 25 000-es) nem tekinthetők a kidolgozott koncepció részének, pl. nem helyettesíthetnek egy település léptékben készülő rendezési tanulmányt. Ezekon kívül a koncepcióban sűrűn alkalmaztunk összefüggéseket magyarázó logikai séma jellegű térképeket (közelítőleg 1 : 400 ezer léptékben). (3. ábra.) Hasonlóképpen értelmeztük a szöveges és táblázatos anyagok „léptékét” is, ahol a koncepció általános vonatkozásai a wilaya egészén belül területileg az egyes régiók (kb. középfokú körzet szint) számára adtak iránymutatást, határoztak meg profilt, illetve fogalmaztak meg fejlesztési stratégiát, míg településhálózati vonatkozásban a települések egyes kategóriáinak átlagára voltak iránymutatások. Bár egyes vonatkozásban a lépték szükségképpen mélyebb volt (a népesség nagysága település szintjén), de pl. az egyes településeken belüli foglalkoztatási kategóriák számértékei az általános tendenciák realizálhatóságát bizonyító alátámasztó adatok és nem kizárólag és betartandó célok. Mivel ilyen részletes (és még részletesebb) bontásban konkrét tervszámok csak rövid távra és részletes helyi, ágazati fejlesztési tanulmány alapján határozhatók meg, a regionális terv e vonatkozásban kizárólag a további tervek kiindulási alapjául szolgálhat, alapulvétele a helyi fejlesztések, valamint a wilaya központi céljai közötti összhangot biztosítja.

4. A vizsgálat tartalmi megállapításai

A vizsgálati értékelés során a hazai gyakorlathoz képest nagyobb súlyt kapott a terület adottságainak minősítése, mivel sok esetben beindult folyamatok hiá-

3. ábra

nyában ez az egyetlen kiindulás volt a fejlesztési elképzelések orientálásához.

A területi adottságok közül az alábbiak emelhetők ki:

— Település- és közlekedéscsoporthoz a wilaya előnyös tengerparti fekvése mellett meghatározó adottságok a partvonalat szervesen követő hegység, az erre merőleges három folyóvölgy, torkolatukban kikötési lehetőséggel, míg a tengerparttal párhuzamos közlekedési lehetőség az első hegyvonulat mögötti keresztvölgyben jöhetett létre. A települések, illetve a fejlődési gócpontok éppen a felsorolt völgyek metszéspontjaiban, illetve a torkolati pontokban alakulhattak ki.

— Az infrastruktúra kiépülése a fenti tengelyek közül gyakorlatilag a középső (Saf-Saf völgyi) tengelyre korlátozódik (közlekedés, öntözés, ivóvízellátás, energia, csővezetékes szállítás).

— Adottságként figyelembe veendő a skikdai kikötő (az ország negyedik legnagyobb árukikötője); az ország belseje felé, valamint Kelet-Algéria legnagyobb ipari központja. Annaba felé már meglévő kedvező közlekedési (vasúti, közúti) kapcsolatai, továbbá a Skikdába csővezetéken érkező nagytömegű nyersolaj és földgáz jelenléte. Utóbbiak egy nagy volumenű szerves vegyipar alapjait képezhetik.

— Regionális profilképző adottságok állapíthatók meg ugyanakkor, amit a későbbiek során kell kiaknázni: a nyugati tengely domborzati adottságai alapján munkaigényes és kevésbé szállításiigényes ipar fogadására, illetve az erdőgazdasági termékekkel való kooperációra alkalmas. A középső tengely további gyors fejlesztése esetén e térség túlnépesedésének a veszélye fenyeget: viszont számolni kell az agrár-feldolgozó ipari tevékenység folytatódásával, ami már ma is megindult e tengely mentén. A tengely déli részén Kelet-Algéria legnagyobb városának Constantine-nak a vonzása erősen érvényesül. A keleti folyóvölgy, illetve Azzaba térsége jelentős mezőgazdasági tartalékterülettel, jó közlekedési kapcsolatokkal és a legnagyobb összefüggő, üdülésre alkalmas tengerparttal rendelkezik.

— A helyi kitermelő ipar elsősorban építőanyagipari korszerűsítésre alkalmas anyagokat tár fel (kő, agyag, illetve exportra higany), míg a mezőgazdaságban

a konyhakerti kultúrák magasabb részesezése és a fakitermelés a legelőnyösebbek.

Fő megoldandó problémák

— A wilaya előnyös fekvése ellenére szinte valamennyi fejlettségi mutató terén elmarad az algériai átlagtól.

— Az utóbbi évek célkitűzései nagyon kis arányban teljesültek (pl. lakásépítési tervek alig 25%-a), így tendenciájában az elmaradás nem csökken.

— Központi kérdés a népesség várható megkétszereződése a 2000. évi tervtávig. A népességszám arányában súlyosodnak a foglalkoztatás, a lakásépítés, az oktatás, a szakképzés, a vízellátás ma is alapvető gondjai.

— A centrumokban e gondokat súlyosbítja a városok népességét növelő falusi elvándorlás. (Jelenleg a népesség fele lakik külterületen, tanyán.)

— A mezőgazdaságban struktúraváltás nélkül az adottságoknak csak egy része használható ki, a struktúraváltás viszont a tömeges elvándorlás fokozódásának veszélyével jár.

— Az ipari struktúra hiányos, széttagolt, önfejlődésre képtelen.

— Az infrastruktúra-hálózat nem tár fel és szolgál ki egyes izolált zónákat: a keleti és nyugati területeket, valamint általában a településhálózat alsó szintjét.

— Területi vonatkozásban a wilaya fejlődése kiegyensúlyozatlan, a regionális egységek (dairák) beosztása mesterkéltné. A nyugati oldalon hiányzik egy régió-szervező alközpont.

A közvetlen helyzetértékelés leírása után az egész wilayát illetően a népesség prognózisa és a normatív foglalkoztatási igénye (prekonceptió) alapján a meglévő települések környezetében lakó- és iparterület kiválasztására került sor.

DR. VÁRKONYI MIKLÓS—
FLEISCHER TAMÁS

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. BALTA P.: Ombres et lumières d'une révolution (Le Monde Diplomatique 1982. nov.)
2. Z'Hor Ounisti: L'impératif social et le défi démographique (Le Monde 4—5. juillet 1982.)
3. Charte Nationale (Nemzeti Kárta) SNED Alger 1976.

Tartalom

- Dr. Papp Lajos 1 Település — helyi igazgatás
 Dr. Korom Mihály 3 Az államigazgatás korszerűsítéséről
 Dr. Tisza László 6 Az államigazgatás korszerűsítése a gyakorlatban
 Homonnai János 8 Légifelvételek felhasználása az építésügyi igazgatásban és a területrendezésben
 Sugár Imre 11 A dél-dunántúli megyék együttműködése
- ÚJ VÁROSOK
- Blaskó Tibor 13 Encs
 Káldi Béla 15 Mór
 Kovács Ferenc 17 Pásztó
 Dr. Nagy István 18 Sümeg
 Szabó László 20 Szentgotthárd
 Pető István 21 Tamási
 Dr. Ács László 23 Zalaszentgrót
- KRITIKA
- Kubinszky Mihály 25 Gondolatok Szekszárd fejlődéséről
- VITA
- Deákvarga Dénes 26 Egy hozzászólás a „Budapesti hidak”-hoz
- KITEKINTÉS
- Dr. Várkonyi Miklós—Fleischer Tamás 27 Magyar tervezők regionális terve az algériai Skikdában
- TERVPÁLYÁZAT
- Font Erzsébet 29 Domonyvölgyi kirándulóközpont rendezésére kiírt tervpályázat eredménye
- FÓRUM
- Dr. Horváth Béla 33 A Magyar Urbanisztikai Társaság V. közgyűlése
 Boruzs Bernát 34 Unokáink csak épületeket fognak látni?
 Halász Miklós 36 Együtt a társművészekkel
- KÖNYVRŐL
- Füle Lajos 38 Ernst May (Preisich Gábor)
- A borítón: Jászkisér község központjának légifelvétele (fotó: Homonnai János)

Szerkesztő Bizottság elnöke:

DR. PERÉNYI IMRE

Szerkesztő Bizottság:

BERCZIK ANDRÁS, BUDA GÁBOR,

ELEKES ANDRÁSNÉ,

HÖRCHER FERENCNÉ,

KORDA ÁRPÁD,

DR. KŐSZEGFALVI GYÖRGY,

DR. LÁSZLÓ TIVADAR, LOYDL TAMÁS,

MENDELE FERENC, MEZŐ MIHÁLY,

DR. MŐCSÉNYI MIHÁLY, PAKSY GÁBOR,

DR. PERCZEL KÁROLY,

DR. PREISICH GÁBOR, SZÉLES JÓZSEF,

TAKÁCS MÁTÉ, VALLYON ISTVÁN,

Felelős szerkesztő:

DR. PONGRÁCZ PÁL

Szerkesztő:

DÓCZI IMRE

Olvasószerkesztő:

DR. KERESZTÉLY GYÖRGY

Tervezőszerkesztő:

ESZTERGÁLY KEVE

Szerkesztőségi titkár:

P. FERENCZI ERZSÉBET

Munkatársaink:

BORICS LÁSZLÓ, FAZAKAS PÉTER,

DR. KUBINSZKY MIHÁLY,

MÉSZÁROS JÁNOS, TÓTH ZOLTÁN

E SZÁMUNK CIKKEINEK SZERZŐI: dr. Papp Lajos államtitkár, MTTH; dr. Korom Mihály, az MSZMP PB tagja, a Központi Bizottság titkára; dr. Tisza László megyei tanácselnök, Szabolcs-Szatmár megye; Homonnai János műszaki ügyintéző, Jászkisér; Sugár Imre megyei tanácselnök, Somogy megye; Blaskó Tibor osztályvezető, Encs; Káldi Béla tanácselnök, Mór; Kovács Ferenc tanácselnök, Pásztó; dr. Nagy István tanácselnök, Sümeg; Szabó László tanácselnök, Szentgotthárd; Pető István tanácselnök, Tamási; dr. Ács László tanácselnök, Zalaszentgrót; dr. Kubinszky Mihály egyetemi tanár, Sopron, Erdészeti és Faipari Egyetem; Deák Varga Dénes közlekedési mérnök, dr. Várkonyi Miklós osztályvezető, VÁTI; Fleischer Tamás tervező, VÁTI; Font Erzsébet főelőadó, ÉVM.

VÁROSEPÍTÉS

Megjelenik a Magyar Urbanisztikai Társaság, a megyék és a városok támogatásával.

Felelős szerkesztő: dr. Pongrácz Pál. Szerkesztőség: 1088 Budapest VIII., Rákóczi út 7. Telefon: 337-988.

Kiadja a Lapkiadó Vállalat, 1073 Budapest VII., Lenin krt. 9—11. Levélcím: 1906 Pf. 223. — Telefon: 221-293.

Felelős kiadó: Siklósi Norbert vezérigazgató.

7197-Révai Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Horváth Józsefné dr.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a Hírlapkézbesítő Postahivataloknál és a Posta Központi Hírlap Irodánál.

(Postacím: Budapest V., József nádor tér 1. — 1900.) Közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással

a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre: 210,— Ft. Lapunk példányonként

megvásárolható Budapesten az V., Váci utca 10., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti Hírlapboltokban.

Külföldön terjeszti: a „Kultúra” Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. H—1389 Budapest, Pf. 149. —

INDEX 25876 — HU ISSN 0505—0294.

Kéziratokat és fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A folyóirat megjelenik kéthavonta. Pédányonkénti ára: 35,— Ft.

XX. évfolyam

1984. 2. szám

VÁROÉPÍTÉS

Területrendezési, várospolitikai és városépítési folyóirat

